

LIEPĀJAS UNIVERSITĀTE

APSTIPRINĀTA

2023.gada 20.marta Padomes sēdē, protokols Nr.4

RISKU VADĪBAS POLITIKA

Izdota saskaņā ar Augstskolu likuma 5.panta 2¹ daļas 1.punktu

Liepājā

I. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1. Risku vadības politika ir izstrādāta saskaņā ar Liepājas Universitātes (turpmāk - LiepU) attīstības stratēģiskajiem virzieniem un ir neatņemama LiepU pārvaldības sastāvdaļa.
2. Risku vadības politikas mērķis ir noteikt vienotu pieeju LiepU risku vadības procesam, aprakstīt LiepU īstenotās risku vadības mērķi un pamatprincipus, sistēmas ietvaru, atbildības sadalījumu risku vadības procesa īstenošanā un risku vadībā iesaistītās puses.
3. LiepU risku vadības politikā lietotie termini un definīcijas:
 - 3.1. Risks – notikuma (apdraudējuma) sekas un tā atgadišanās iespējamības/ varbūtības apvienojums;
 - 3.2. Risku vadība – risku identificēšanas, novērtēšanas, mazināšanas un kontrolēšanas pasākumu nepārtraukts process;
 - 3.3. Riska identificēšana – risku atrašanas, atpazīšanas un pierakstīšanas process;
 - 3.4. Riska analīze – process, ko veic, lai saprastu riska būtību un noteiktu tā līmeni;
 - 3.5. Risku novērtēšana – risku analīzes rezultātu un risku apetītes kritēriju salīdzināšanas process, lai noteiktu vai risks ir akceptējams vai maināms;
 - 3.6. Atlikušais risks – riska vērtība pēc riska mazināšanas un kontroles pasākumu īstenošanas.

II. RISKU VADĪBAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI

4. Efektīva risku vadība ļauj savlaicīgi paredzēt un novērst potenciālu kaitējumu LiepU reputācijai, finanšu situācijai un operatīvajai darbībai, kā arī ļauj nodrošināt atbilstību tiesību aktu prasībām un labai pārvaldības praksei.
5. Risku vadības sistēma identificē, nosaka un kontrolē tos riskus, kas ir būtiski LiepU funkciju un uzdevumu kvalitatīvai izpildei un stratēģisko mērķu sasniegšanai.
6. Risku vadības mērķi:
 - 6.1. Sekmēt LiepU izvirzīto galveno mērķu un/vai noteiktajam periodam noteikto mērķu

sasniegšanu;

- 6.2. Atvieglot lēmumu pieņemšanu nenoteiktības apstākļos;
- 6.3. Novērst neracionālu vai neefektīvu finanšu, u.c. resursu izmantošanu;
- 6.4. Apzināt iespējamo notikumu negatīvās sekas, kas potenciāli var ietekmēt LiepU izvirzīto mērķu sasniegšanu, procesu un projektu īstenošanu;
- 6.5. Sasniegt pieņemamo riska vērtību, veicot risku mazinošos pasākumus, un pēc pieņemamās riska vērtības sasniegšanas ar kontroļu palīdzību nodrošināt pieņemamo riska vērtību;
- 6.6. Minimizēt nākotnes zaudējumus no nevēlamiem notikumiem un maksimizēt ieguvumus pastāvošā risku līmeņa apstākļos LiepU.
7. Risku vadības uzdevumi: identificēt, novērtēt un analizēt riskus, to iestāšanās varbūtību un iespējamās sekas, plānot un vadīt risku mazināšanas, kontroles un monitoringa pasākumus.

III. RISKU VADĪBAS PAMATPRINCIPI

8. LiepU ievēro konservatīvu un piesardzīgu politiku attiecībā uz riskiem, nepieļaujot pārmērīgus riskus nevienā no LiepU darbības jomām un uzņemoties riskus tikai zināmās darbības jomās.
9. LiepU darbība neizbēgami ir saistīta ar riskiem.
10. Risku vadība tiek īstenota kā nepārtraukts un regulārs stratēģiskas nozīmes process, tā tiek plānota, uzturēta un pilnveidota atbilstoši LiepU attīstības stratēģijai.
11. Risku vadība tiek īstenota visās LiepU darbības jomās un visās struktūrvienībās.
12. Risku vadības politikā noteiktās prasības un principi ir saistoši visiem LiepU darbiniekiem.
13. LiepU nodrošina sistemātisku darbinieku izglītošanu un informācijas sniegšanu, un izskaidrošanu, veicinot sapratni par risku un tā pārvaldīšanu.
14. Sistēmiska un efektīva risku vadība veicina LiepU mērķu sasniegšanu, procesu īstenošanu un projektu pārvaldību, mazinot nelabvēlīgu notikumu iespējamību un ietekmi un identificējot iespējas, uz kurām ir jāreaģē.
15. Risku vadība atbilstoši un savlaicīgi reaģē uz ārējām un iekšējām izmaiņām un notikumiem.

IV. RISKU PĀRVALDĪBA

16. Tādu riska situāciju vai kļūdu konstatēšanā, kas rada vai var radīt finansiālos zaudējumus, normatīvo aktu pārkāpumus, negatīvu ietekmi uz LiepU reputāciju vai tās mērķu sasniegšanu, iesaistīts ikviens LiepU darbinieks, risku identificēšanā – visu LiepU struktūrvienību vadītāji.
17. Identificēto risku novērtēšanā un interpretēšanā, to varbūtību un seku galarezultātu, kā arī risku mazināšanas un kontroles pasākumu plānošanā un īstenošanā iesaistīti par noteiktām kompetences sfērām atbildīgie LiepU struktūrvienību vadītāji.
18. Efektīvu risku vadību LiepU nodrošina Rektors, kā arī Kvalitātes vadības sistēmas vadītājs. Lai sekmētu risku vadības procesu, rektors ar rīkojumu izveido LiepU risku vadības darba grupu. Risku uzraudzība tiek vērtēta arī ikgadējā auditā.
19. Risku vadības īstenošanas uzraudzību rektors, kā arī Kvalitātes vadības sistēmas vadītājs īsteno ciešā saistībā ar stratēģisko plānošanu un šo plānu īstenošanas uzraudzību.
20. Risku vadības process ir strukturēts piecos galvenajos soļos:
 - 20.1. Risku identificēšana;

- 20.2. Risku reģistrēšana un novērtēšana;
- 20.3. Risku mazināšanas un/vai kontroles pasākumu noteikšana un īstenošana;
- 20.4. Risku pārraudzība un atlikušā riska novērtēšana;
- 20.5. Ziņošana un informēšana.
- 21.** LiepU galvenie riski identificēti šādās risku kategorijās:
 - 21.1. Stratēģiskie riski: riski, kas saistīti ar stratēģisko mērķu noteikšanu un īstenošanu;
 - 21.2. Operacionālie riski: riski, kas saistīti ar darbinieku kļūdām, prasībām neatbilstošu vai nepilnīgu iekšējo procesu norisi, informācijas sistēmām, projektiem, ietekmi uz vidi, darba vidi un ārējo apdraudējumu;
 - 21.3. Finanšu riski: tirgus risks (cenas, procentu likmju un valūtas risks), kredītrisks un likviditātes risks;
 - 21.4. Juridiskie/atbilstības riski: riski saistībā ar normatīvo aktu prasību neizpildi vai neprecīzu interpretāciju, t.sk. noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā, starptautiskām sankcijām un citiem juridiskiem aspektiem;
 - 21.5. Krāpšanas un korupcijas riski: riski saistībā ar lēmumiem, kas var tikt pieņemti savu vai citas personas interešu labā, nepienākošos labumu gūšana.

V. RISKU VADĪBAS NORMATĪVAIS IETVARS

- 22.** Lai nodrošinātu efektīvu politikas piemērošanu, LiepU rektors nodrošina iekšējo normatīvo aktu izstrādi un īstenošanu. Padome veic politikas ieviešanas uzraudzību, ne retāk kā vienu reizi gadā izskatot politikas ieviešanas statusu. Padome saskaņā ar rektora vai padomes locekļu priekšlikumu var iniciēt attiecīgu izmaiņu veikšanu politikā.
- 23.** Lai nodrošinātu vienotu risku vadības politikas prasību izpildi, darbinieku, struktūrvienību vadītāju vai augstākās vadības labāku izpratnes līmeni un detalizētāk izskaidrotu atsevišķas šīs politikas sastāvdaļas, LiepU Kvalitātes vadības sistēmas vadītājs koordinē ar risku vadības politiku saistītu iekšējo normatīvo aktu izstrādi.
- 24.** Risku vadības sistēma nodrošina Ministru kabineta noteikumu par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā ievērošanu.

Padomes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

A.Grafs